

Pretulu

pentru Sibiiu pe 1 anu intregu
7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu
la casa cu 1 fl. mai multu pe
anu; — trimisu cu post'a in
laintulu monarchiei pe 1 anu
intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. —
In strainatate pe 1 anu 10 fl. séu
22 franci, pe 6 luni 5 fl. séu 11
franci. — Numeri singuratici se
dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Anulu IV.

Ori-ce inserate,

se platescu pe serie séu linia, cu
litere merunte garmondu, la prim'a
publicare câte 7 cr., la a dou'a si
a trei'a câte 6 cr. v. a. si preste
aceea 30 cr. de timbru la tesau-
rulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face
in modulu celu mai usioru prin
assemnatiunile postei statului, a-
dressate de a dreptulu la Redactiu-
nea Diariului

„Observatoriulu“ in Sibiiu.

Nr. 43.

— Sibiiu, Mercuri 27/8 Juniu. —

1881.

Cultur'a ungurésca si cultur'a romanésca.

In locu de a dice: barbaria ungurésca si bar-
baria romanésca.

Amu promis a continuá cu comunicarea opi-
niuniloru manifestate in press'a altoru popóra despre
resultatele conferentiei nationale romanesci tinute
in Sibiiu. Ne obligaramu la prea multu. In prim'a
furia câteva diarie unguresci dupa o grindina de
insulte aruncate pe romani, inchiaiesera dicédu, că
conclusele conferentiei sunt asia de seci si misera-
bili, in cătu nu merita a mai perde timpulu cu
apretiarea loru. Noi crediuseramu că ei se voru
tinea de cuventu si ne voru lasá in pace. Ne-amu
insielatu; ur'a invecita si resbunarea colcaitória
le rapi repausulu si somnulu. Ei inventara fabul'a
cu tricolórea ungurésca dela Brasiovu, sau vorbindu
exactu, o decopiara dupa scandalulu dela Casovi'a,
candu cu misieli'a scornita asupra loc. colonelului
c. r. Seemann; o adusera totuodata in legatura cu
persecutiunile de inainte cu 8 ani pornite asupra
gimnasielor slavace din Ungari'a superióra, pentru-cá
se midiolocésca confiscarea si inchiderea loru.

Ei mergu mai departe: cu scopu de a desbina
si invrasmasi pentru totudeauna si până la cutíte,
pe poporulu romanescu cu inteligenti'a sa, cu cle-
rulu, cu clasa ómeniloru scólei, cu advocatii si
cu functionarii de nationalitate romanésca, descriau
pe acestea clase cá pe nisce trantori lenesi, insecte
párásite, lipitori si vampiri sugatori de sange,
renegati cari nu mai tinu la poporulu loru,
pentru care si sunt unu adevratu biciu, flagelu,
desastru, pestilentia.

In momentele de facia acésta stratagama sa-
tanica se încerca a o aplica mai multu decâtu ceilalti
kossuthianulu „Ellenzék“ cu redactorulu secu
Bartha celu sangeratu de cătra cei doi oficiari im-
peratesci in érn'a trecuta. Nu ne miramu intru
nimicu de furiile acestoru ómeni, carii mai deunadi
in monstruosulu procesu de pressa dela Cassovi'a
insultara pe intrég'a armata de linia in termini
atátu de infami, precum nu a fostu insultata nicairi
vreo alta óste. De aici inse nici-decum nu urmédia,
că clasele inteligente romanesci se nu'si apere
onórea si reputatiunea loru, că-ci de nu o voru
face acum, ceva mai tardiu voru avea se'si apere
pielea. Din tóte, clasa advocatiloru este cea mai
reu insultata, si acum se aude că voru se scótia
asupra loru multime de casuri concrete, de prin
archivele tribunaleloru.

Citatulu diariu in Nr. 117 face responsabile
pe inteligenti'a romanésca pentru tóta lips'a de
cultura si industria la poporulu romanescu, ba in-
pertinenti'a lui merge până a inculpa pe carturarii
romani chiaru si pentru sclavi'a si tirani'a ioba-
gésca, ce domnise in acésta tiéra până in a. 1848
si care se încerca de nou a prinde radecini cá o
hidra cu multe capete, folosindu-se de comassatiuni,
segregatiuni, de asia numite drepturi (nedrepturi),
regalie, de usurari'a atátu jidovésca, precum si
crestinésca, in fine de vinarsu = rachiou otravitu,
in sume de multe milióne.

Sciti ce face secuulu? Spre a compromitte
si rusiná până dupa urechi mai virtosu pe inteli-
genti'a romanésca din Clusiu, se apuca se traga
paralela, se compare inalt'a cultura a capitalei
Clusiu, (Clusium, Claudiopolis) cu vecinulu satu
romanescu Monasturu (Monasterium). In Clusiu
elu afla introduse si óresi-cum incarnate tóte con-
ditiunile culturei si ale civilizatiune superióre, gustu
desvoltatu, curatienea, case si locuintie comode, in-
dustria, progresu, inteligentia superióra, multime de
scóle, inca si universitate!

Asia: in Clusiu edificatu nu de magiari, ci
numai de coloniile sasesci, pe ruinele unei cetati
si castre de ale Romei antice, in acea capitala
a Transilvaniei, in care au cursu totudeauna milióne
din veniturile tieiei, in care aristocrati'a, isi avuse
residenti'a si loculu seu pentru desfátari, sporturi
si escesse, in acelu Clusiu locuitu de 28 mii suflete,

se afla cultura, civilizatiune, curatia, comoditate,
scóle multe. Din contra in satuletiulu Monasteriu
cu vreo 1400 suflete, iobagi ai fiscului, obligati
a munci domnului câte 104 dile, a da si dieciuéla,
nesuferiti până in a. 1848 a'si face macaru o
scóla de ABC; batuti, intemnitati, conlamnati a'si
da fetiorii la catania in loculu domnisioru-
loru din vecinulu Clusiu, — acei valachi nu sunt
cultivati, nu civilisati; casele lor nu semena cu
palatulu lui Bánffy sau cu alu lui Rhedey; ei n'au
nici gimnasiu si nici universitate!

Secuulu inse merge si mai departe intrebându,
că de ce romanii din Monasteriu si din alte sate
nu'si cultiva gradinele lor, precum le cultiva lo-
cutorii suburbielor Clusiuului.*). La acestea se
respunda parochulu si preste totu inteligenti'a din
Clusiu; că-ci a respunde, a devenitu punctu-de
onóre pentru dumnealoru. Noi scimu numai una:
locutorii suburbanu au fostu ab antiquo proprietari
pe casele si gradinele lor, apoi cele 104 dile de
lucru iobagescu si alte 21 dile la munc'a comita-
tului, cu totulu 125 totu dile de primavéra si véra,
le-au muncitu si le muncescu in gradinele lor,
sau si in alte, luate in arenda, dupa cum le
convine. Din contra satenii iobagiti nu numai in
numit'a comuna, ci intru o miie de comune, s'au
desrobitu numai de ani 33 si respective numai
dela 1854 încóce; inse in cele mai multe comune
rurali locutorii lor nici până in dio'a de astadi
nu sunt siguri de proprietatile lor amerintiate pe
fiacare di prin miile de processe urbariali, prin
fatalile si in cele mai multe casuri asupritoriele
funestele si ruinatoriele comassatiuni si segregatiuni
maiestrite, egoistice, vrasmasiesci.

Din atâtea premisse cu totulu false, fói'a
kossuthiana inchiaie mai departe, că elementulu
romanescu nu e in stare de a tinea la concurentia
in cultura si civilizatiune cu elementulu magiaru.
Recunósce si elu, că orasiere au influentia si buna
si rea asupra comunelor invecinate, că inse cul-
tur'a din Clusiu nu strabate in nici-unu intielesu
prin comunele vecine romanesci, că cea susu nu-
mita, cá Somesienii (Szamosfalva), cá Feleaculu,
Baciulu etc. Dupa elu romanulu suferu de ból'a
lenei stramosiesci (ösi tunyaság), pre candu ma-
giarulu este fôrte laboriosu. (?) Recunósce inse
că de ex. locutorii comunelor din districtulu Na-
saudului sunt fôrte laboriosi. Mai departe la tóta
lips'a de cultura a poporulu romanescu pórtu vin'a
criminala totu numai inteligenti'a romanésca.

Câte idei confuse, ce mai galimathias de vorbe
góle inspirate de vrasmasia hereditaria! Ei au
mancarime de a face comparatiune in cultura?
Bine: se o facemu si noi cu istori'a, cu ethnografia
in mana si cu totu ce scie si vede tóta lumea.
Dara mai ántaiu se premitemu unele axiome recu-
noscute.

Intre omulu liberu si intre celu legatu de
mani de pitióre nu póte fi vorba de nici-o concu-
rentia si de nici-o rivalitate.

Tiraniloru nu le convine nici-odata se faca
dreptate sclaviloru.

Tiranulu va da libertate sclavului numai in
strimtóre estrema.

Tiranului i se preface in natura passiunea de
a insulta.

Si acum se trecemu inainte.

Diariulu secuiescu din Clusiu se inganfa cu
civilizatiunea magiara si anume cu cea din Clusiu.
Cunósceamu si noi acea capitala; noi inse scimu,
că totu ce ar merita numele de cultura si civili-
zatiune, aceea nu este nicidecum si nu a fostu
nici-odata magiara, ci numai latina si germana.
Tóte asia numitele cetati (urbes) si mai multe orasie
(oppida) din Transilvani'a sunt fundate de colonii
teutone pe ruine române si sustinute după aceea

*) Suburbe numita unguresce Hostát, coruptu din
nemtiesculu Vorstadt.

cu ajutoriu de privilegie extraordinariu de favorabili,
din sudórea crunta a poporatiunei ru-
rale de prin pregiuru. Magiarii esiti din corturi
n'au intielesu nici sciutu se faca mai multu, decâtu
sate de lutu uscatu si câteva orasie, pre cătu de
neregulate, pre atáta si necurate, tipuri ale bar-
bariei orientale, care se potu compará numai cu
orasie turcesci si tataresci.

Pentru-ce diariulu secuiescu nu cutédia se
compare cultur'a magiara din orasiere magiare,
Turd'a, Desiu, M.-Osiorheiu, Gy.-Szt.-Miklos, S.
Szt. György, K.-Vásárhely etc. cu cetatile Brasiovu,
Sibiiu, Timisiór'a, Segisiór'a, Mediasiu? De ce
nu si cu cetatile si orasiere austriace?

Dara elu se invertu pe langa gradinaresele
suburbane din Clusiu, in cosiurile lor cauta elu
cultur'a magiara. Las' că nici acelea nu sunt
tóte unguróice, daca inse descinde la ele si la
precupetie, apoi piatile din Sibiiu si din Brasiovu
le incarca de legume, verdetiuri, fructe, de laptarii,
untu, brandia preste totu anulu in partea cea mai
mare romancele si câteva sasce, si mai nici-o
unguróica. Asia dara: jupanese pentru jupanese,
tóte in libertate de a lucrá ceea ce le convine
loru, éra nu femei de iobagi, care pre candu ar
fi trebuitu se'si semene si ele câte-ceva in gradin'a
loru, erau manate cu biciulu la torsu, la tiesutu,
cusutu, pe sam'a dómnei, la sapatu de papusioiu,
la strinsu de fenu, la seceratu pe sam'a domnului,
in fine la culesu, topitu, uscatu, meliatu, peptenatu
si hecelatu totu pentru domn'a.

Ne nacajimu si noi destulu vediendu atâtea mii de
gradini nesapate, nesemenate; dara in proportiunea
numerului locutoriloru nu vedemu cu nimicu mai
multe gradini cultivate la satenii magiario-secui si
nici chiaru pe la satele sasesci. Intelligenti'a roma-
nésca cunósce reulu acesta si s'a incercatu a'lu
delaturá cătu s'ar potea mai curendu; dara acésta
blastematia isi are causele sale, care merita unu
studiu aprofundatu, éra până atunci manamu pe
colegii redactori din Clusiu, că daca nu afla gradini
de legume si de póme la romani, se le caute la
secui, la nemesii unguresci de pre campia, locutori
in case de gardu, in fine pe pustele Ungariei, la
acea poporatiune unsurósa, murdara, fôrte bogata
de insecte polipede, dara lipsita de orice ingra-
ditura, intoema cá si cei din Campi'a Transilvaniei.

Uite, asia se face comparatiunea intre cultur'a
ungurésca si intre cea romanésca; asia, inca si
mai altumentrea).

Ungari'a.

(Inchiderea dietei. Discursulu de tron. So-
lemnitatea. Camerele. Proiecte de legi si legi
sanctionate. Opiniuni oppuse. Agitatiuni. Con-
vocarea dietei. Alegeri noue.

Maiestatea Sa imperatulu si regele venindu la
Budapest'a cu 2 dile inainte, in 2 Juniu pe la
11 óre înainte de amiédi a inchisu diet'a periodului
de trei ani in persóna, prin cuventu de tron pro-
nuntiatu cătra membrii camerei deputatiloru si ai
casei magnatiloru căti mai remasesera in capitala
inaintea dissolvarei. Cuventulu intregu este numai
o recapitulatiune sinoptica fôrte macra de totu ce
s'a intemplat in sfer'a legislatiunei in cei trei ani
din urma.

Mai. Sa incepe dicédu, că cu ocaziunea des-
chiderei sesiunei prime din acestu periodu in 20
Octobre 1878 a spus'o inainte, că are trebuintia
mare de ajutorulu intieptu, energiosu si patrioticu
alu corpuriloru legislative intre inpregiurările de
atunci, dara se bucura că speranti'a pusa in acésta
dieta i s'a implinitu, că-ci adeca acestea corpu
legislative au votatu sarcinele noue cadiute pe
monarchia, prin urmare si pe iubít'a Sa Ungaria,
si datoriile cele mai flottante (pendente, neasigurate)
le-au luat asupra'si; éra intr'aceea gubernulu si
camerele s'au potutu ocupá cu resolvirea mai mul-

toru cestiuni de mare inportantia relative la prosperitatea si dezvoltarea Ungariei.

Monarchulu nu voiesce a memora tóte câte s'au facutu in acésta directiune, reflectà totusi la câteva legi, anume la ceea-ce concerne apararea monarchiei, la regularea din nou a diferentieloru finantiali dintre Ungari'a si Croati'a-Slavoni'a, cum si la lung'a serie a legiloru taiatòrie in justitia, administratiune si economia politica. Codicele penale (care lipsia in Ungari'a) sanctionatu in periodulu legislativu de mai inainte, s'a introdusu in fapta; s'a infiintiatu legea de concurse (falimentu, bancrottu), cele mai mari defecte ale procedurii s'au corespunsu. Legea politiana pentru asigurarea averei si a persoanei. S'a regulatu si cestiunea inportanta, de a se sci in viitoriu, cine este cetatienu alu statului si cine nu. Defecte mari s'au indreptat si in sistem'a caliloru ferate, s'au ascuratu si legatur'a cu calile ferate orientali. S'a votatu si sanctionatu legea silvanala, a carei lipsa in Ungari'a érá fòrte simtita.

Mai departe Mai. Sa atinse si conversiunea din urma a celor mai apasatòrie datorii de statu; vine si la mesurile luate pentru regularea Tisei in urm'a catastrofei dela Segedinu. Monarchulu declara apoi, cà scie fòrte bine câte mai sunt de facutu, crede inse, cà de aci incolo scapandu de alte greutati, se va putea lua timpu mai multu pentru reformele interne, mai virtosu candu conjuncturile externe dau sperantia buna, cà poporale monarchiei se voru bucura de bunatatile pazei fara turburare si cà bunavointi'a pnteriloru externe va face, cà cestiunile câte voru aparea, se voru deslega pe cale paciufia.

Discursulu de tronul Mai. Sa ilu terminà cu câteva sententii caldùse relative la casatori'a iubitelui Seu fiu Archiduce si principe de corona Rudolfulu cu Stefani'a principes'a regala de Belgi'a, lauda manifestatiunile de bucuria, iubire si devotamentu, care se vedura cu acea ocaziune la tóte popòrale monarchiei, prin urmare si in Ungari'a; binecuvanta pe nou casatorit'a parechia si multiamesce cu caldura la toti pentru ostenelele lor.

Cu acestea diet'a actuala fu declarata de inchisa.

— Diet'a Ungariei se deschide si inchide cu pompa mare, copiatu si astadi in parte mare dupa usulu din evulu mediu. In dio'a anumita membrii ambe-loru camere legislative se aduna in sal'a cea mare a resedintiei din Bud'a. La óra anumita functionarii superiori ai curtiei, capitani gardei, ministrii, cardinalulu arhiepiscopu pimate, baronii tierei (Barones regni, functionarii supremi) si unu episcopu cu crucea apostolica se aduna in sal'a de audientia, toti in gala mare. Dupa aceste la unu momentu datu se face monarchului raportu, cà totulu este in ordine. Atunci imperatulu-rege pléca din apartamentulu seu spre sal'a cea mare cu urmatoriulu cortegiu: Unu fourieru de casa, doi comissarii ai capitalei, supremulu usieru (Janitor), ceilalti baroni ai tierei, primatele, ministrii, primulu, marele marechal cu sabii'a scósa si tinuta in susu, érá de a drépt'a lui episcopulu cu crucea, cà simbolu, cà popòrale tierei sunt dominate si guvernate cu sabiia si cu crucea, adeca cu soldati si preoti. De a laturia si de inapoia monarchului stau marele camerariu, capitanulu gardei regesci, capitanulu gardei de dorobanti regesci, capitanulu gardei reg. de calareti, si generalulu adjutante alu imperatului. Ajunsu in sala, monarchulu se asiedia pe tronul, isi copere capulu cu calpacu, apoi isi citesce discursulu de tronul, compusu mai de inainte de càtra vreunu ministru sau altu functionariu inaltu si datu in discussiunea prealabile a ministeriului. Dupace a terminatu, imperatulu se ridica, scóte calpaculu si se departa cu cortegiulu seu asia cum venise. Membrii camereloru se retragu in capell'a resedintiei, unde se oficiadia Te Deum laudamus.

— Camer'a deputatiloru Ungariei se compune diu 447 membrii, in care numeru se cuprindu si cei alesi din Transilvani'a, si cei tramisi acolo dela diet'a Croatiei cà la parlamentu centrale. In cei trei ani au repausatu 8 si au depusu mandatulu 9 deputati. Membrii camerei au fostu impartiti in 9 (noue) sectiuni, dupa natur'a materiiloru ce cadu in sfer'a legislativa. In decursulu periodulu s'au mai formatu din ei 12 comisiuni permanente, 4 extraordinarie, 3 amestecate cu membrii de ai camerei magnatiloru sau de ai Croatiei. In acestu periodu s'au votatu si sanctionatu 175 legi, dintre care inse cele mai multe se reducu la modificari de legi, create numai dela dualismu incóce si altele chiaru si in acesti trei ani din urma. 1 proiectu de lege a fostu retrasu, 15 au ramasu pendente.

11 casuri au fostu, in care procurorii au cerutu suspensiunea imunitatii la 6 deputati si darea lor in judecata criminala. Petitiuni au mersu la aceea camera 489, érá 19 remasesera neresolvite din altu periodu.

In raportulu finalu alu presiedintelui sunt specificate tóte proiectele de legi, motiunile si propunerile depuse pe mès'a camerei de càtra ministeriu sau de càtra membrii de ai camerei.

Despre cas'a magnatiloru se scie, cà membrii aceleia sunt toti archiereii rom.-catholici, greco-catholici si greco-orientali, precum si toti magnatii, incependu dela baroni pàna la principi.

— Opiniunile despre activitatea corpurilor legislative differu nespuse de multu. Se intielege de sine, cà diarele gubernamentali n'au destule cuvente nici frase frumóse, pentru-cà se laude si se admire minunat'a intieptiune si patriotismulu anume alu maioritatiei din camer'a deputatiloru. Din contra press'a dela tóte 3 opozitiuni nu afla nimicu bunu in camer'a dimissa acasa, érá câteva diare nu se indoiescu a spune pe fatia, cà o mare parte din acei exdeputati au fostu sau nulitati, unii si ómeni de nimicu intru adeveratulu intielesu alu cuventului. Cine se aléga intre acestea dóue opiniuni diametralu opuse? Voru alege numai aceia, cari nedominati de interese egoistice si de resbunare, cumpanescu faptele si judeca numai dupa acelea. Pentru noi este lucru fòrte instructivu, candu ni se dà ocaziune se ascultamu judecat'a fostiloru deputati magiari curati despre colegii lor; acésta inse este pe càtu se póte mai sinistra, dara totudeaun'a cu adausu, cà daca din Transilvani'a si Banatu au fostu alesi atàti deputati miserabili, de vina sunt numai acei alegatori romani, cari au ajutatu cu voturile lor multe puçine, cà se aiba maioritate; cà-ci daca in a. 1878 nule-ar fi datu si romanii voturi, ei aru fi cadutu si nu aru fi ajunsu in dieta, cà se bata acolo tergu asupra sangelui romanescu.

Face-voru alegatorii romani si asta-data totu asia? ne intrebà in 2 Juniu unu fostu deputatu magiaru.

— Prin preainaltu rescriptu din 2 Juniu a. c. Maiestatea sa convocà diet'a pe dio'a din 24 Septembrie 1881.

Pe temeulu acelu rescriptu ministrulu presiedente Col. Tisza prin ordonantia din aceea si di indreptata càtra tóte municipiele, dispuse cà nouele alegeri se se faca in dilele dela 24 Juniu pàna la 3 Juliu. Asia dara alegatorii romani din Ungari'a nu mai au nici o di de perdutu, ci ei trebuie se se organizadie càtu se póte mai curèndu si bine, se'si caute candidati din tóte punctele de vedere apti si devotati sacrei cause, si apoi se'i aléga in unanimitate. Pe càtu suntemu noi informati, romanii din Ungari'a cu Banatulu au maioritate sigura in 25 de colegie electorali. Ni se spune inse de siguru, cà unulu dintre archierei i'a si luat pe dinainte pe cei din Ungari'a de nordu prin unu cerculariu de dato 30 Aprile a. c., prin care pretinde, cà romanii se'si dea voturile totu numai la candidati de ai ministeriului actualu, cà-ci asia aru cere interesele diecesei sale. Se vede cà pentru acelu archiereu interesele natiunei romanesci nu esista nicairi.

Conferentia generala a reprezentantiloru romani din Transilvani'a, Ungari'a si Banatu tinuta in Sibiu.

Siedinti'a II.

tinuta in 12 Maiu n. (30 Aprile v. a. c.)

(Urmare.)

Inceputulu la 4^{3/4} óre dupa amiédi.

Presid.: a sositu o telegrama, prin care Joanu Popu se escusa a nu se poté infatisia la conferentia. Se ia spre sciintia.

Presidiulu: Deschidu siedinti'a conferintiei generale. La ordinea dilei se pune constituirea provisoria a biroului prin alegerea unui presiedinte si a patru notari.

Presidiulu: On. Domni 'Mi tinu de strinsa datorintia a constatà, cà cu obiectulu pusu la ordinea dilei in acestu momentu misiunea, cu care am fostu incredintiatu peste asteptare din partea conferintiei dela anulu 1878, s'a terminatu si asia 'mi permitu a aduce acésta impregiurare la cunoscenti'a on. conferentie, pe lãnga multiamirea din parte'mi pentru increderea ce mi s'a datu intr'o cestiune ce atinge interesele natiunei romane, pe care eu m'am nesuitu a o justificà dupa puterile mele.

Premitiendu acésta, me retragu dela presidiu si ve rogu a concrede presidiulu in afacerea acésta nationala de mare inportantia in alte mani mai destoinice; rogandu-ve cà mai departe la persón'a mea in ceea ce privesce presidiulu, se nu reflectati (nu se primesce!)

Babesiù: Audindu declaratiunea presidiala, din parte'mi ve marturisescu, cà'mi pare fòrte reu, cà presiedintele de pàna acum a potutu veni la acésta declaratiune positiva. Credu cà o face acésta verosimilu din acelu motivu, cà in siedinti'a dinaintea amiedii s'au auditu voci din partea unor deputati, cari aru avé dorintia de a concrede presidiulu unui mireanu. Credu cà lucrulu s'ar poté complaná asia, daca adunarea va institui doi presidenti, cari se se spriginésca unulu pe altulu.

Se facemu o combinatiune mica. Dupa parerea mea, ar fi, cà se rogamu pe dlu presiedinte se binevoiesca, a continuà presidiulu si pe lãnga dinsulu se mai alegemu unu presiedinte in persón'a dlui Dr. Ratiu. Recomandu acésta combinatiune on. conferentie spre primire, cà-ci prin acésta s'ar satisface tuturor pretensiuniiloru (voci: se traiésca!)

Presidiulu: Me rogu domniloru se me dispensati dela ducerea mai departe a presidiului (nu se primesce).

Ciocanu: Fiinducà presidiulu actualu a meritatu increderea conferintiei, in càtu nu este si nu póte fi motivu destoinicu de a repasi dela presidiu, propunu, cà resignatiunea data se nu se primésca din partea conferintiei, ci se se róge cà se binevoiesca a duce presidiulu mai departe. (fòrte bine! se traiésca!)

Patitia: Nu potu primi propunerea deput. Babesiù cà se se aléga doi presiedinti, cà-ci unu trupu cum e conferentia nòstra, numai unu capu póte avé si nu dóue. Acésta 'mi vine unu lucru nenaturalu, paradocsu. Sunt deci pentru sustinerea presidiului intr'o persóna, si asi crede, cà pe lãnga presidiulu de pàna acum, conformu usului parlamentar, se se mai aléga inca unu vice-presiedinte.

Dr. Ratiu: Eu dloru ve multiamescu pentru increderea ce mi-ati aretatu si credu cà lucrulu s'ar poté complaná asia: pe lãnga presidiulu actualu se se mai aléga doi vice-presiedinti. (bravo! fòrte bine!)

Babesiù: Trebuie se constatu cà eu cunosc casuri, unde s'au alesu doi presiedinti pentru o adunare analoga cà a nòstra. Spre liniscirea nedumeriloru ivite recedu dela propunerea de mai inainte si facu motiunea, cà pe lãnga presiedintele actualu se se mai aléga doi vice-presiedinti si anume in persónele dloru dep. George Pop'a si Dr. I. Ratiu (se traiésca!); mai departe pe lãnga notarii de pàna acum asi propune se se aléga inca doi notari si anume domnii M. B. Stanesco si Longinu Hosu. (Se primesce! se traiésca!)

Presid.: Enunciu cà propunerea deputatului Babesiù s'a primitu cu unanimitate de adunare si declaru presidiulu conferintiei generale de provisoru constituitu. Rogu pe domnii deputati din Ungari'a, se binevoiesca a'si predà credentialele. (Se intempla).

Presid.: Dupa o combinatiune neprezentata presidiului, se propunu de verificatori pe lãnga cei alesi in conferentia dinainte de amédi, inca deputatii P. Cosm'a, G. Pop'a si Dr. Rotariu. (Se primescu!)

Presid.: Primindu-se propunerea facuta, rogu pe dnii verificatori se primésca actele electorale si retragèndu-se in incaperea laterala se incépa lucrarea sa. (Se face).

Lengeru: Cà obiectu se va pune asta-di la ordinea dilei punctulu 8 din programa, adeca esmiterea unei comisiuni de 30 pentru compunerea proiectelor de concluse asupra obiectelor conferintiei. De óre-ce asupra membriloru, ce se voru alege in acésta comisiune insemnata, trebuie se ne intielegemu, asi crede, cà pentru economisare de timpu se alegemu o comisiune din sinulu conferintiei, cà se se consulteze asupra membriloru de alesu si se vina cu o propunere formulata, cu atàtu mai virtosu, cà-ci comisiunea de 30 va avé se desbata si resólve problem'a cea mai inportanta si mai grea in privinti'a atitudinii, ce va avé se observeze natiunea romana fatia cu alegeriile dietali venitóre, asternandu conferintiei unu proiectu de conclusu.

Dr. Isacu: Din motivele sulevate spriginescu propunerea antevorbitoriului.

I. Romanu: Si eu spriginescu propunerea dep. Lengeru.

Presid.: In virtutea programei la ordinea dilei altu obiectu nu se póte pune, pàna-ce comi-

siunea verificătoare nu ne va prezenta raportul ei; (fôrte bine! asia e!) si pâna atunci sedintia se suspende pe o jumetate de ora. (Suspenderea a urmatu la 5¹/₄ si s'a reinceputu la 6 ore dupa amiédi).

Presid.: Redeschidu sedintia dloru, si ve rogu se ascultati raportul comisiunei verificătoare.

Raportorul M. B. Stanescu cetesce list'a membriloru la nro 56, ce se propunu spre verificare din partea comisiunei si fiindu actele in buna ordine fara desbatere propunerea se declara de verificata.

Din Ungari'a si Banatu: P. Petrovici, G. Balanu, parochu, P. Rotariu, adv. si redactoru in 2 locuri, Vinc. Popu, adv. I. Becineang'a, adv. Vincentiu Babesiu in trei locuri publicistu, Fabiu Rezei adv., Cor. Bradiceanu adv. in doue locuri, Mich. Popoviciu ppresb., I. Budintianu adv., Balt. Munteanu adv., Const. Gurbanu ppresb., Alex. Popoviciu adv., Mircea N. Stanescu adv. in trei locuri, Part. Cosm'a adv. (alesu si in Transilvani'a) Jos. Romanu adv., Alex. Romanu deputatu diet. si prof., Nic. Zigre adv. in 2 locuri, Georg Rednicu adv., Mich. Kókényesdi propr., Bas. Iodi protop., Dr. Joanu Mihali adv., Petru Mihali, dep. dietalu, Bas. Jurca dep. dietalu, Dim. Suciadv., George Popu, deputatu dietalu si propr., Teod. Filipu parochu, Josifu Vulcanu redact. in 2 locuri, Nic. Nilvanu adv., Jeron. Baritiu funct. de banca, Dem. Coroianu, protop., Em. Babesiu pract. judecat., Joanu Marcu protop., Joanu Popu propr., Alex. Dragomiru adv., Dr. I. Nichita adv., Teod. adv., Andr. Medanu propr., Dr. Nic. Oncu adv., Jos. Barta adv. in 2 locuri, Des. Borbola adv., Dr. G. Popa ases. cons., Joanu Lengeru (alesu si in Transilvani'a).

Presid.: La ordinea dilei urméza constituirea definitiva a biroului.

Deleg. Cosm'a: Cá se crutiamu si din timpu facu propunerea, cá se primimu biroulu de pâna acum si de definitivu constituitu. (Se primesce! se traiésca!)

Presid.: Primindu adunarea in unanimitate biroulu provisoru de definitivu constituitu urméza la ordinea dilei stabilirea regulamentului desbateriloru.

Spre scopulu acesta comitetulu centralu a elaboratu unu proiectu (se primesce!)

Conferenti'a fara desbatere primesce proiectulu comitetulu centralu electoralu.

Presid.: Enunciu de concludu alu adunarei, cá proiectulu de regulamentulu desbateriloru s'a primitu „en bloc”. Urméza acum la ordinea dilei esmiterea comisiunei de 30 pentru compunerea proiectelor de concludu asupra obiectelor conferentiei.

Presid.: Enunciandu concludulu conferentiei privitoriu la unanim'a primire acelu 30 de membri recomandati pentru comisiunea ce va compune proiectele de concludu asupra obiectelor conferentiei, urméza la ordinea dilei punctulu 9 din programa privitoriu la propunerile eventuale din partea membriloru adunarei.

Dr. A. Isacu: Considerandu, cá conducerea causeru nationale se pôte efectui mai siguru si consciintiosu prin asociarea tuturor Romaniloru, propune: Cá Romanii adunati la acésta conferentia electorala, se se constitue pe bas'a solidaritatii intr'unu clubu politicu nationalu alegandu'si unu comitetu centralu executivu de 30 membri din tôte partile locuite de Romani cu resiedinti'a in Sibiiu.

Sig. Popu: Dupace prin decretarea pasivitatii ce s'a intemplat inainte cu 12 ani la Mercurea starea politica sociala si morala a natiunei romane nu s'a amelioratu, ci din contra s'a deterioratu — facu propunerea pentru decretarea activitatii.

Presidiulu: Propunerile facute de dep. Dr. Isacu si Sig. Popu se transpunu comisiunei de 30 (aprobare).

Lengeru: Din considerare, cá comisiunea de 30, insarcinata cu elaborarea proiectelor de concludu fatia cu tinut'a nóstra venitóre, nu va poté gata lucrarea sa intr'o séra, credu cá proxim'a sedintia publica se se tina mane dupa amiédi la 4 ore, cá pâna atunci se'si póta finí lucrarea sa (sgomotu, miscare).

Dati'mi libertate de cuventu, ve rogu!

Se luamu bine in considerare impregiurarea sulevata de mine, cá-ci cu cátu mai bine se va studiá cestiunea importanta de comisiunea déjà alésa, cu atátu mai usioru vomu poté apoi pertractá si finí acésta cauza in sedintia publica, si din acelu motivu, cá noi asta-di se avemu si o intalnire fratiésca (miscare).

Presid.: Ridicu sedintia de adi. Sedintia

proxima se anuntia pe mane la 10 ore inainte de amiédi.

De cumva comisiunea de 30 nu va fi gata cu elaboratulu seu, sedintia se va améná (aprobari).

Finea sedintiei la 6¹/₂ ore dupa amiédi.

Romania.

— (Diariete straine despre regatu).

De candu press'a européna se ocupa si de natiunea romanésca, de tiér'a si de legile ei, au aparutu in diverse diarie si limbi opinii fôrte variate, dara se o spunemu curatu, mai multe neplacute decâtu placute. Solemnitatea incoronarei asia precum o vedemu descrisa in cele mai mari diarie de renume europénu si de auctoritate recunoscuta, face esceptiune din tôte. Nici odata nu amu fi crediutu, cá diarie precum sunt „Journal de Debats”, „Augsburger allg. Zeitung”, „Nord deutsche Zeitung” din Berlinu, etc. se afle atâtea calitati eminente la poporulu romanescu, in armata si in asediamentele tierei, pe câte aflara acelea. Correspondenti tramisi in adinsu la Bucuresci cu mari spese si cu instructiuni stricte, surprinsi cu totulu de cele audite si vedute cu ocaziunea incoronarei, nu se satura a laudá caracterulu poporului romanescu, ordinea si spiritulu ce domnesce in tiéra, admira totuodata varietatea porturiloru (costumeloru) nationali si in partea cea mai mare frumseti'a loru antica. Éra celu mai mare diariu din Europ'a, adeca „Times”, enuntia o sententia, pe care o reproducemu si noi dupa „Telegrafulu” din Bucuresci:

„Ceremonia din 10/22 Maiu a oferitu multu interesu. Luarea titluriloru de Rege si Regina de către Domnitorulu Romanescu si consórt'a sa nu face decâtu se puna numele in armonia cu faptele.

Titlulu de principe erá, mai multu sau puțin, unu restu de supunere. Cu tôte cá, precum se intempla cu Muntenegu, elu póte se coesiste cu o complecta independintia, totusi suna a suzeranitate si a protectoratu.

Numele de rege va cresce de buna séma respectulu de sine alu statului romanu. Este cu pótintia se insufe respectu si mai mariloru vecini. Fiacare dintr'acestia se voru gandi de doue ori, inainte de a'si anexá unu adeveratu regatu, pe candu unu simplu principatu poté se fia lesne absorbitu. Nici cá se póte dice, cá Romani'a nu merita si nu si-a castigatu cu dreptu unu rege, asia precum cele mai multe tieri posedu.”

„Romani'a, adauge apoi „Times”, are temeinice titluri la felicitariile Englesiloru, pentrucá a ajunsu la maiorenitate. Ea si-a castigatu cu fala loculu de cavaleru printre natiuni. Se póte sperá cá noulu titlu de onóre n'are se-i aduca pe urma, decâtu succese si prosperitate. Romani'a in adeveru posede tôte conditiunile necesare pentru progresu. Armata ei e brava si disciplinata, dupa cum au probatu evenimentele recente. Cu intruparea Dobrogei, ea a dobenditu unu portu de mare, Constanti'a. Are unu teritoriu compactu, o constitutiune reprezentativa prea buna si o datoria nationala respectabila. Daca către tôte aceste lucruri bune, se adauge unu rege, de o capacitate si integritate probata, ce'i mai lipsesce pentru-cá cup'a se fia plina?”

Revista politica.

Se incepemu cu marele statu insulanu. Omururile agrarie in Irlandi'a s'au inmultitu in septemanele din urma atátu de tare, in cátu acum nici cu bataliône si escadrône trimise in ajutorulu mariloru proprietari, viét'a acestora si a intendantiloru nu mai poté fi aপরতা. In lun'a trecuta se intemplara câteva loviri sangeróse intre poporu si ostasime, dintre politicieni se omóra multi. Tóta lumea crede cá Angli'a nu va scapá fara celu mai cumplitu resoiu civilu.

Franci'a inca totu nu a terminatu definitivu cu turburarile din Tunis. Intr'aceea acasa, in Parisu o patira amicii scrutiniului cu liste, despre care vorbiserau alta-data, cá-ci senatulu respinse acésta specie de lege electorale si insiste pe langa votarea singuratica pentru candidati singuratici in fiacare colegiu. Pana atunci d. Gambetta presiedintele camerei deputatiloru, avendu a face o celerie prin tiéra, avu o primire aprópe imperatésca, ceea-ce nu poté se placa adeveratiloru democrati. Dara asia sunt ómenii: de candu lumea le-a placutu idololatri'a, si daca n'au idoli, isi facu ei insii, din vii si din morti; onórea si veneratiunea cuvenita meriteloru degenerédia in cuceria de sclavi.

Intre Turci'a si Greci'a s'a inchiaiatu pacea pe chartia, dara dupa tôte scirile mai nóue

ocuparea de teritoriu din partea Greciei va fi impreunata cu cele mai mari dificultati, mai virtosu din cauza, cá nici arnautii si nici chiáru macedo-romanii din Tesali'a si Epiru nu voru se recunósca domni'a grecésca.

Intre acestea „P. Lloyd” aduce scirea frapanta, cá „prea santulu” mitropolitu grecescu din Larissa a pusu pretiu 400 libre sterline (patru mii florini) pentru celu ce va omóri pe cunoscutulu profesorulu romanu zelosu Apostolu Margaritu, carele de cátiua ani pune pedeci serióse la grecisarea romaniloru. Frumusu mitropolitu!

Principele Serbiei Milanu Obrenovicu IV a purcesu dilele acestea spre a visitá cele mai mari curti europene. In. Sa in Bpest'a si Vien'a fú óspele Mai. Sale monarchului nostru. De acolo pléca la Berlinu si St. Petersburg, precum se dice, spre a castigá invoirea de a se proclamá de rege.

In caus'a espositiunei.

Ni se cere publicarea procesului verbale alu conferentiei tinute in orasiulu Téc'a. Ii facemu locu cu tóta placerea si cu atátu mai virtosu, cá elu ne vine din „Campi'a” cea multu defaimata de diariete din Clusiu.

Protocolu

Luatu in 28 Maiu 1881 in opidulu Téc'a la locuinti'a proprietariulu Gregoriu Vitézu cu privire la statorirea unei programe — precum si modulu cum se participe Romanii din cerculu Téc'a la Espositiunea generala curatu romanésca tinenda in Sibiiu.

Dupa o seriósa consultare s'a statoritu urmatórea

Programa:

1. Este se se invite intrég'a inteligintia romana din cerculu Téc'a pe diu'a de 14 Juniu 1881 respective pe a 3-a di de Rosalie romanesce in opidulu Téc'a.
2. Alegerea unui comitetu de agende, statatoriu din unu presiedinte, vice-presiedinte, 2 notari si atátia membrii activi, cátu in fiacare comuna comitetulu respectivu se-si aiba agentii sei, cari in unire cu toti inteligentii din aceea comuna se animeze pe toti si in specie pe poporu, pentru a imbratósia ide'a participarei cu diferite obiecte si manufacture romane la espositiunea generala curatu romanésca tinenda in Sibiiu.
3. Opinione asupra obiectelor si manufacturiloru, cu cari s'aru poté participá la espositiune.
4. Modulu stringeriloru aceluor obiecte si manufacturi la unu locu, modulu espedarei la Sibiiu, precum si alu inapoiarei la participantu.
5. Decisiune, daca Romanii din acestu cercu voru participá prin vre-unu tramisu sau ba?
6. Decisiunea peste spesele eventuali.
7. Conceperea raportului către comitetulu centralu pentru espusetiunea din Sibiiu peste sperativele obiecte, cari se voru tramite din acestu cercu la Sibiiu.
8. Se decide a se face cu tóta onórea apellu la bunulu simtiu alu preotiei romanesce, cá fiacare in parochi'a sa Domineca si in 12 Juniu 1881 la finea sacrificiului liturgicu se esplice si animeze poporulu pentru participare cu manufacturi romanesce la espusetiunea romana din Sibiiu, asia cátu pe 14 Juniu candu preotii si inteligintia romana voru veni la conferentia in Téc'a, referarea se fia indeplinu orientata.
9. Totu in conferenti'a din 14/6 1881 delegatii colegiului electoralu Téc'a in persónele Gregoriu Vitézu si Ludovicu Simanu se tina discusiune peste decursulu conferentiei rom. tinute in Sibiiu in 12-14 Maiu 1881 — apoi opinione peste tinut'a romana la proximele alegeri dietali.

Ne mai fiindu alte obiecte de desbatutu, protocolulu s'a cetitu, inchiaiatu si subscrisu.

D. u. s.

Gregoriu Vitézu m. p., Simeone Auguru m. p., Joanu Sapponescu m. p., Teodoru Moldovanu m. p., Titus Moldovanu m. p.

Scrisurile fonciari ale Institutului de creditu si de economii „Albina” in Sibiiu.

Institutulu de creditu si de economii „Albina”, fondatu in anulu 1872, emite pe bas'a imprumuturiloru hipotecari acordate conformu statutelor sale sau a pretensiuniloru hipotecari rescumperate, scrisuri fonciari la portatoru.

Scrisurile fonciari sunt edate in bucati de fl. 1000 fl. 500 si fl. 100 in valuta austriaca. Interesele sun de 6% pe anu. Cuponii de interesse se platescu fara proviziune la jumetate de anu, in 1 Aprile si 1 Octobre la cass'a institutului in Sibiiu, la „Banc'a comerciala ungara pestana” in Buda-Pest'a, precum si in alte locuri, care se voru face cunoscute mai tardiu.

Pentru scrisurile fonciari emise de institutu s'a formatu din capitalulu socialu unu fondu de garantia de dóne sute de mii de floreni, care servesce spre asigurarea totalitatii posesoriloru de scrisuri fonciari. Asupra acestui fondu, eventualu asupra partiloru sale, nu ne póte duce nici o esceptiune. (§. 5 alu artiel. de lege XXXVI din anulu 1876).

Sum'a totala a scrisuriloru fonciari emise nu póte treece nici candu peste valórea pretensiuniloru hipotecarie, ale institutului, castnate in sensulu statutelor, precum nici peste valórea indóuedecita a fondului de garantia amintitu.

Coperirea conforma statutelor a scrisuriloru fon-

ciari se controléza prin comitetulu de supraveghiare alesu de adunarea generala in sensulu §. 194 din legea comerciala. (Art. 58 si 101 din statute).

Fiacare scrisu fonciaru se rescumpera in celu multu dáu-dieci de ani dela dat'a emisiunei lui.

Scrisurile fonciari emise in unulu si acelasi anu facu o seria, din care se trage la sorti in totu anulu dupa categorii celu puçinu a 20-a parte.

Tragerea la sorti se face in totu anulu odata in lun'a lui Septembrie.

Scrisurile fonciari trase la sorti se rescumperu in deplina valóre nominala la 6 luni dela dio'a tragerei.

Pentru plat'a punctuala a intereselor si capitalului scrisurilor fonciari garantéza asia dара:

1. Tóte hipotecele pe cari institutulu a datu imprumuturi hipotecare. Éra in art. de lege XXXVI din anulu 1876 acele hipotece. sunt destinate eschisivu pentru asigurarea detentorilor (posesorilor) de scrisuri fonciari si dreptulu lorú acesta este intabulatu espresu pe acele hipotece; dupa statutele sale inse institutulu imprumuta numai pâna la $\frac{1}{3}$ a valórei hipotecoi, ceea ce se adeveresce prin controlulu comitetului de supraveghiare pe fiacare scrisu fonciaru. Prin urmare aceste scrisuri fonciari au o sigurantia mai mare de câtu pupilara.

2. Fondulu de fl. 200,000 prescriu prin legea amintita si separatu din capitalulu socialu pentru asigurarea speciala a posesorilor de scrisuri fonciari.

3. Cealalta avere a institutului, inclusive fondulu de reserva.

Scrisurile fonciari ale institutului de creditu si de economii „Albina” se negociéza la burs'a publica in Budapest'a, si cursulu lorú e notatu in fói'a de cursuri oficiala.

Dara scrisurile fonciari, dupa cum se scie, sunt, dintre tóte hartiele de valóre, mai puçinu espuse fluctuatiunei cursului.

Siguranți'a completa a capitalului, venitu bunu si scutitu de contributiune, rescumperare in deplina valóre nominala la unu terminu ficsatu — sunt principalele avantaje oferite de scrisurile fonciari ale „Albinei”. Ele sunt acomodate pentru fructificare de capitale ale particularilor, ale fundatiunilor publice, ale pupilorilor si pentru cautiuni.

(Va urmá.)

Sciri diverse.

— (Agitatiuni electorali.) Terminulu scurtu ficsatu de câtra guvernulu pentru agitatiuni electorali, numai pâna in 24 Juniu, au adusu in mare confusiune pe o multime de aspiranti, candidati, agenti (kortes le dicu ungurii), precum si pe cei ce'si vindea voturile pe bani, sau si pe o multime de interese secrete, arendi, functiuni comunale, municipali si de statu, pe vinarsu, vinu, pane si slanina, unii chiaru si pe femei! Se pare cá in fine au recunoscutu si guvernulu, cá cu câtu se lasa timpulu mai lungu agitatiunilor, cu atátu se ruinédia mai multi individi si familii, in partea lorú cea mai mare de nationalitate magiara. Incependu dela bravulu proprietariu Aczél, fostu comite supremu in comit. Aradului, care s'au ruinatu in averea sa ce trecea preste unu milionu, numai prin energiós'a participare la tóte alegerile in trei període, spre a scóte totu candidati de ai guvernului, pâna la Carolu Kóncey, care ajunsu in cas'a nebunilor dela Sibiu si pâna la camaradulu seu din Fagarasiu, care este datu in criminalu, sute de familii magiare isi perdura averile lorú numai alergandu dupa mandatu la dieta. Pretiulu celu mai prostu care a costatu unu votu, de ex. aici in Transilvani'a, érá 3 fl. pâna la 5 fl. Calculati dv. câtu costa 500—1000, diece mii de voturi.

Daca in Transilvani'a se voru abtínea toti romanii dela urna, si daca in Ungari'a voru da toti alegatorii romani voturile lorú la candidati romani din partid'a nationala si fara nici-unu pretiu de ale lui Juda, atunci raporturile intre partidele dietali au se se schimbe multu. Romanii din Ungari'a cu Banatulu, potú alege in casulu celu mai reu*20 póte si 25 deputati romani curati. De alta parte, daca alegatorii romani din Transilvani'a nu'si voru da voturile lorú la nimeni de fric'a nimeni, nici chiaru de tém'a, cá pop'a lorú isi va perde subventiunea, atunci din deputatii vechi au se cada celu puçinu 25, carii si asia n'au fostu nici de o tréba, n'au facutu pentru tíera nimicu pe lume, érá la casuri anumite au votatu totudeauna spre nimicirea poporului romanescu, macaru-cá toti aceia au esitu deputati numai cu ajutoriulu unor romani dusi acolo, precum duci caii de capestru.

— (Convocare.) Subcomitetulu cercului electoralu alu S. Sebesiului, isi ia voia a conchiama pre alegatorii romani din acestu cercu, la o conferentia, ce se va tínea in 16 Juniu a. c. st. n. la 10 óre a. m. in localulu scolei romane din S. Sebesiu, pentru a-si da raportulu delegatii trimisi la conferentia generala electorala din Sibiu; precum si o consultare asupra tnutei fatia cu alegerile viitoare.

S. Sebesiu, in 4 Juniu 1881.

Subcomitetulu cercului

— (Convocare.) Alegatorii romani din cerculu electoralu Dobra sunt invitati a participá la conferentia

electorala, ce se va tínea la 2/14 Juniu a. c. 10 óre antemeridiane in Dobra, pentru a ascultá raportulu delegatilorú acestui cercu despre rezultatulu conferentiei generale din Sibiu si pentru a se consultá, in conformitate cu decisiunile mentionatei conferentie generale, asupra procederei la alegerea de deputatu in acestu cercu.

Dobra, in 3 Juniu (22 Maiu) 1881.

Romulu de Crainicu,
pres. com. elect.

G. Susmanu,
secret.

— (O rectificare a unei sminte de tipariu.) In corespondenti'a mea ddto. 17/29 Maiu 1881, publicata in numerulu 42 alu „Observatoriulu” pag. 170 s'a viritu o mare eróre tipica, pe carea me grabescu a o rectificá. Anumitu: unde se dice, cá conferentia alegatilorú romani din cerculu electoralu Dev'a „au luatú in unanimitate — cu exceptiunea „amicului” alegatoriu Joanu Balomiri — urmatoriulu conclusu” este a se citi: „au luatú in unanimitate cu exceptiunea „unicului” alegatoriu etc.”

Acésta eróre m'am simtitu datoriu a o rectificá cu atátu mai vertosu, cá onorabilulu publicu cetitoriu alu „Observatoriulu” se nu intre in retacirea de a cugetá, cá eu asi dorí se fiu macaru si din gluma amicu dlui Balomiri, carele dupa cum sunt eu informatu, n'are pe aici nici-unu amicu; celu puçinu n'are vre-unu amicu de principie intre romani.

Dev'a, 5 Juniu 1881 st. n.

Unu alegatoriu.

— (II Publicatiune despre contribuirile incursela comitetulu beiusianu in favóre a gimnasiului gr. cath. romanu de Beiusiu).

Joanu Madincea, canonicu in Lugosiu 5.—

Venitulu curatu dela balulu tinutu de comunele bisericesci gr.-cat. si gr.-orient. din Varadia 56.—

La balu au suprasolvitu: Vincentiu Popoviciu —.50, Joanu Scola —.50, Joanu Cohapca —.40, Paulu Jorgoviciu 4.70, Paulu Miocu —.10, Adolf Barth —.20, Traianu Alesandrescu —.70, Joanu Alesandrescu 1.—, Petru Jorgoviciu 1.40, Maximu Weisberger —.70, Joanu Ciulinu 1.10, Achimu Boraciu —.10, Georgiu Fiunea —.10, Jancu Miocu 1.40, Vasiliu Branca —.10, Jova Branca —.20, Todoru Siegescu 1.40, Paulu Minea —.10, Jacobu Caimanu —.40, Adolf Korb —.70, Otto Weigert —.10, Joanu Finke —.70, Ernestu Szalay —.50, Jova Staia 1.—, Pau Farcia jun. —.80 si Angeliu Cortelea 1 fl. 18 cr.

Teodoru Pelle parochu in Bencenculu romanu 5 fl. 50 cr.

Paulu Gavrilete invetiatoru in Beliu dela: Paulu Gavrilete 1.—, Georgiu Orosu protopopu gr.-cath. 1.—, Vasiliu Albiciu primariu 1.—, Zenobiu Papp agronomu 1.—, Iriffaton Antal supravieghiatoriu finantialu 1.—, Vasiliu Stancu preceptoru 1.—. Toti din Beliu. Simionu Plevu cantoru gr.-orient. Alcea 1.—, Georgiu Goronu pictoru Aradu 1.—, Teodoru Rosiu preotu T. Carandu —.50, Georgiu Siebesianu epítropu —.50, Nicolau Boglea —.50, Joanu Siebesianu —.50, Jovu Lupu —.50, Georgiu Slica —.40, Joanu Michaila —.40, Simionu Boscaicu —.20, Florea Ciucea —.20, Georgiu Popa —.20, Georgiu Gábor —.20, Nisca Novane —.20, toti economi din Beliu. Joanu Bociortu, economu Carandu —.30 cr.

Afara de acestia s'au mai colectatu dela credinciosii din Beliu 9 $\frac{1}{2}$ vici de cucurudiu, care s'a vendutu cu 11.87. La olalta 24 fl. 47 cr. din cari s'au detrasu cá portoriu postalu 27 cr.

Samuilu Dredeanu, preotu gr.-cath. Dumbravitia 2 fl. 50 cr.

Elia Centea preotu gr.-cath. Chiúesci 11 fl. 90 cr.

Joanu Dorosiu preotu greco-catholicu Acna Siugatag 5 fl.

Petru Calciunariu advocatu Teregoa dela mai multi (list'a inca n'a sositu) 15 fl. 10 cr.

Joanu cav. Puscariu Budapest'a a tramisu dela: Puscariu 2.—, Demetriu Michailescu 1.—, Fauru 1.—, Gerasimu Ratiu 1.—, St. Joanoviu 1.—, Petru Mihályi 2.—, Szerb 1.—, Dr. Marienescu 1.—, Dr. Gall 5.—. La olalta 15 fl.

Gregoriu Popu archidiaconulu Basesciloru dela: Gregoriu Popu archidiaconu gr.-cath. Basesci 1.—, Teodoru Lengyel parochu gr.-cath. Stremtiu 1.—, Stefanu Szabó, preotu gr.-cath. Adesci 1.—, Demetriu Popu, preotu Beita 1.—, Stefanu Achimu preotu Asuagiului de josu 1.—, Alesa Varna, protopopu surogatu in Asuagiu de josu 1.—, Joanu Vasvári, parochu Berseului de susu 1.—, Joanu Simonu parochu Berseului de josu 1.—. La olalta 8 fl.

(Va urmá.)

Pretiiurile cerealeloru

si altoru obiecte de traiu au fostu la

3 Juniu st. n. in Sibiu:

Gráu, dupa eualitati	1 hectolitru fl.	6.90—7.70
Gráu, amestecat	1 „ „	5.70—6.50
Secara	1 „ „	5.40—5.80
Papusiou	1 „ „	3.40—3.80
Ordiu	1 „ „	—
Ovesu	1 „ „	2.40—2.60
Cartofi	1 „ „	1.60—2.—
Mazare	1 hectolitru fl.	9.—10.—
Linte	1 „ „	11.—12.—
Fasole	1 „ „	4.50—5.—
Lardu (slanina)	50 Kilogram.	35.—36.—
Untura (unsóre topita)	50 „ „	34—35
Carne de vita	1 „ „	44—46
Oua 10 de	1 „ „	—15

Cursuri de Bucuresei in Lei noi (franci).

3 Juniu. st n. 1881.

Obligatiuni rurali din 1880 convertite cu 6%	1. 100.— b.
Inprumutulu Oppenheim (Londra) din 1866 cu 8%	„ — „
Obligatiuni dominiali cu 8%	„ 108.— „
— Creditu fonciariu ruralu cu 7%	„ 106.— „
— Creditu fonciariu urbanu cu 7%	„ 104.— „
Inprumutulu municipalu alu capitalei din 1875 cu 8%	„ 110.— „
Actiunile caliloru fer. rom. (Berlin) din 1866 cu 5%	„ — „
Obligatiuni din 1868 cu 6%	„ — „
Prioritati cu 8%	„ — „
Actiunile bancei nat. rom. de 500 franci	„ 99.— „
Actiunile bancei Romaniei din 1869 de 200 franci	„ 665.— „
Daci'a, comp. de asecur. din 1871 act. (fr. 500) 8%	„ 500.— „
Romania, compania de asecur., din 1875 cu 8% act. (200 l.) platitu 100	„ 154.— „
Renta romana din 1875	„ 89.— „
Diverse:	
Argintu contra auru	100. $\frac{3}{4}$
Bilete hipotecarie contra auru	—
Florini val. austriaca	„ 215. $\frac{1}{4}$ „

Carti bisericesci si teologice.

La cerere se voru spedá carti singuratece si sub legatura (Kreuzband), dar atunci pentru francare se urca pretiulu cu 10%.

Sum'a acésta ni se va tramite prin asignatia postala de odata cu comand'a.

Ardeleanu Josifu, Cuventari bisericesci si funebrali	bros. fl.	1.—
Branescu D., Istoria bisericesca	„ „	—35
— Moral'a pentru gimnasie si seminarie	„ „	—63
Branescu D. parintele, Palaria sau lupta pentru reorganizarea bisericii romane	„ „	1.—
Budu T., Catechese pentru prunci scolari	„ „	1.50
Butureanu H., Manualu de archeologie biblica. Cu portretulu aucterului	„ „	2.—
Catechismulu calvinescu, impusu clerului si poporului romanescu sub domni'a principiloru Georgiu Rákoczy I si II, transcriu cu litere latine dupa editiunea II tiparita in anulu 1656, insocitu de una excursiune istorica si de unu glosariu de G. Baritiu	„ „	—60
Cipariu T., Acte si fragmente pentru istoria bisericei romane	„ „	1.38
— Sciinti'a s. scripture	„ „	1.18
Golubinski C., Privire scurta asupra istoriei bisericei romane-orthodoxe. Tradusa de J. Caracicevanu	„ „	1.—
Gramu Alesandru Dr., Principiele morali s'au etice ale religiunei crestine pentru gimnasiile superioare greco-catholice si pentru alte institute mai inalte	„ „	—70
— Introduciunea santei scripturi cá cunoscintia previa la studiulu S. religiunei in gimnasiile superioare greco-catholice	„ „	—20
— Elementa de istoria biserica universale si particulara a Romanilor	„ „	—70
Lauranu Augustinu Dr., Crestinulu greco-catholicu deprinsu in legea sa. Manualu cateheticu si istoricu pentru luminatorii poporului cu privire speciale la istoria desbinarii grecesci, prelucrate dupa autori aprobati	„ „	1.20
Micu S., Teologi'a fundamentala s'au generala dupa J. Schwetz	„ „	3.—
— Teologi'a dogmatica speciale prelucrata pentru alumnii din seminariele gr.-cath. romane	„ „	3.—
Moldovanu J. M., Acte sinodali ale bisericei romane de Alb'a-Jul'i'a si Fagarasiu part. I	„ „	1.—
Negrutiu F. Nicolau, Predicatoriulu Sateanului romanu. Anii 1875, 1876 si 1877, fiacare deosebi	„ „	2.—
— Amoru si dincolo de momentu, novela	„ „	—30
Papiu J. P., Cuventari funebrali sau la casuri de morte	„ „	1.20
Pasca Georgiu, Bibliografi'a S. Joanu Chrysostomu	„ „	—35
Popea Nicolau, Vechi'a Metropolia ortodoxa romana	„ „	1.50
Popu G., Istori'a revelatiunei divine a ambelorú asiendamente. Tom. I. testam. vech.	„ „	2.50
Tom. II. testam. nou	„ „	2.—
Pumulu A., Privire rapede preste 313 din proprietatile asia numite Mosiile monastiresci din Bucovina	„ „	1.30
Ratiu Bas., Istori'a bisericesca	„ „	1.—
Ratiu Dr. J., Principiale gener. ale religiunei crest. — Principiale speciale seu dogmatice	„ „	1.—
— Eti'a crestina pentru seminariele clericali	„ „	3.—
— Institutiunile drept. biserice. (eclesiast.)	„ „	4.—
— Prelectiuni teologice despre matrimoniu	„ „	3.—
Santitoriulu (Agiasmatoriulu) coprintetoriu de cele mai necesarii lucrari preotesci	leg.	2.59
c Siagun'a Andreiu Br. de, Promemorie despre dreptulu istoricu	bros.	—20
— Enchiridionu, adeca Carte manuale de canóne	„ „	4.—
c — Istori'a bisericei ortodoxe resaritene universale	„ „	3.—
— Compendiu de dreptulu canonicu	„ „	3.—
Stefanelli Joanu, Catechetica bisericei dreptcredintóse resaritene	„ „	5.—
Stefanelli Joanu, Catechese, Tom. I tractandu istoria biblica a testamentului vechiu	bros. fl.	5.—
Tom. II tractandu istoria biblica a testamentului nou si faptele santiloru Apostoli; pretiu cu carta Palestina fl. 6.— fara acesta	„ „	5.—
c Tincu-Velea Nicolae, Istori'a bisericesca politico-nationale	„ „	1.—

Se afla de vendiare la

W. Krafft in Sibiu.

Editoru si redactorulu responsabilu: G. Baritiu.

Tipariulu lui W. Krafft.